

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 12/06/2020
Αριθμ. Πρωτ.: 184/72632

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νη Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Λήψη μέτρων αντιμετώπισης φαινομένων “ελληνοποιήσεων” προϊόντων»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 4688/4-3-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Μ. Κατρίνης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στον Αγροδιατροφικό Τομέα ως «ελληνοποίηση» μπορεί να θεωρηθεί οποιαδήποτε ψευδής ή παραπλανητική ένδειξη ως προς την προέλευση και την καταγωγή αγροτικού προϊόντος και γενικά οποιαδήποτε πρακτική (πράξη ή παράλειψη), η οποία είναι ικανή να δημιουργήσει την εσφαλμένη, ψευδή και παραπλανητική εντύπωση ότι η Ελλάδα είναι η χώρα καταγωγής και προέλευσης του εν λόγω προϊόντος μολονότι η πραγματική χώρα καταγωγής και προέλευσης είναι άλλη, στοχεύοντας, κατά κανόνα, στον προσπορισμό αθέμιτου κέρδους.

Η παρούσα Πολιτική Ηγεσία του ΥΠ.Α.Α.Τ., υλοποιώντας τη δέσμευσή της για πάταξη των φαινομένων του μιμητισμού και των παράνομων ελληνοποιήσεων με γνώμονα την προστασία των ελληνικών προϊόντων και κατ' επέκτασιν των Ελλήνων παραγωγών και καταναλωτών από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, προχώρησε στην αυστηροποίηση του νομοθετικού πλαισίου τόσο σε επίπεδο διοικητικών προστίμων όσο και σε επίπεδο ποινικού καθεστώτος. Ειδικότερα, έχοντας τη διακηρυγμένη πολιτική βούληση της Κυβέρνησης να αντιμετωπίσουμε με αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα αυτήν τη μάστιγα, θεσπίσαμε σχετικές διατάξεις, φέρνοντας προς ψήφιση στη Βουλή σχέδιο νόμου με θέμα *«Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα και άλλες διατάξεις»*. Με το εν λόγω ψηφισθέν νομοσχέδιο (Ν.4691/2020, ΦΕΚ 108 Α'), μεταξύ άλλων, προβλέπεται:

- ειδικό ποινικό αδίκημα για όποιον εξάγει τρόφιμα νοθευμένα ή επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,
- η θέσπιση ενός νέου αδικήματος, αυξημένης ποινικής απαξίας (ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 3 ετών και χρηματική ποινή), η οποία καταλαμβάνει όποιον με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα,

τα οποία κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής είναι νοθευμένα και επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,

- η -υπό προϋποθέσεις και κατόπιν έκδοσης εισαγγελικής διάταξης- δημοσιοποίηση στοιχείων κατηγορουμένων ή καταδικασθέντων για ειδικά ποινικά αδικήματα σχετικά με «ελληνοποιήσεις» προκειμένου -μεταξύ άλλων- να προστατευθεί η δημόσια υγεία,
- η θέσπιση ποινής φυλάκισης τουλάχιστον 2 ετών σωρευτικά με χρηματική ποινή για τους παραβάτες Π.Ο.Π.-Π.Γ.Ε.-Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών προϊόντων καθώς και η θεσμοθέτηση επιβολής σε βάρος των ανωτέρω διοικητικού προστίμου ύψους έως -κατ' αρχήν- 300.000 ευρώ, το οποίο μπορεί να φτάσει ή ακόμη και να ξεπεράσει τα 600.00 ευρώ, εάν η σχετική παράβαση έχει διαπραχθεί από επιχείρηση με κύκλο εργασιών άνω των 10 εκατομμυρίων ευρώ,
- η πρόβλεψη επιβολής μόνιμης αφαίρεσης του δικαιώματος χρήσης ενδείξεων Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. ή βιολογικών προϊόντων σε βάρος των υποτρόπων και
- η συνεκτίμηση του παρανόμως προσποριζόμενου κέρδους κατά την επιμέτρηση του διοικητικού προστίμου σε βάρος «ελληνοποιητών».

Περαιτέρω, ήδη με την υπ' αριθμ. 252/22.2.4.2020 τροπολογία, που εισηγήθηκε στη Βουλή η υπογράφουσα, στην κατεύθυνση αποτροπής των «ελληνοποιήσεων» σε αιγοπρόβατα και αυγά, ενόψει των εορτών του Πάσχα, που προηγήθηκε, αποφασίστηκε η υποχρεωτική καταγραφή των αποθεμάτων σε:

- α) κρέας αιγοπροβάτων και
- β) αυγά

των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα εισαγωγής, εμπορίας, πώλησης, μεσετείας, διακίνησης, διανομής και αποθήκευσης προϊόντων κρέατος αιγοπροβάτων (νωπών και κατεψυγμένων) και αυγών στην ελληνική επικράτεια.

Στην ίδια κατεύθυνση, λάβαμε την πρωτοβουλία συνεργασίας το εν λόγω χρονικό διάστημα με πέντε (5) αρμόδια Υπουργεία:

- Οικονομικών,
- Προστασίας του Πολίτη
- Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Εσωτερικών και
- Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (με τους εποπτευόμενους φορείς του Ε.Φ.Ε.Τ. και ΕΛ.Γ.Ο.- ΔΗΜΗΤΡΑ)

για τον έλεγχο αμνοεριφίων από τις πύλες εισόδου της χώρας μέχρι τον τελικό παραλήπτη ενόψει Πάσχα, πραγματοποιώντας για πρώτη φορά τόσους πολλούς, διαφορετικούς και στοχευμένους ελέγχους.

Επιπρόσθετα, βούληση της Πολιτικής Ηγεσίας του Υπουργείου είναι να προχωρήσει με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα στην άμεση λειτουργία του Μητρώου Αγροτών και τη διασύνδεση των 147 πληροφοριακών συστημάτων-υπηρεσιών του ΥΠ.Α.Α.Τ. με τους εποπτευόμενους Φορείς του.

Ο στόχος είναι διπλός:

-> από τη μία η λειτουργική διασύνδεση όλων των βάσεων δεδομένων του Υπουργείου και των Οργανισμών μας μεταξύ τους

-> και από την άλλη η διασύνδεσή τους με τις βάσεις δεδομένων άλλων υπηρεσιών του Δημοσίου, όπως η Α.Α.Δ.Ε. και ο Ε.Φ.Κ.Α..

Συνεπώς, με τη διαλειτουργικότητα των βάσεων δεδομένων και των ηλεκτρονικών εφαρμογών αφ' ενός θα γίνει πολύ πιο εύκολη τη ζωή του αγρότη και ο ίδιος θα απαλλαγεί από γραφειοκρατικό βάρος ώστε να μπορεί να αφιερωθεί απεριόσπαστος στην δουλειά του, αφ' ετέρου θα εξασφαλισθούν τα αναγκαία εργαλεία και δεδομένα για την αποτελεσματική χάραξη και υλοποίηση πολιτικών με προμετωπίδα την αντιμετώπιση των ελληνοποιήσεων. Ταυτόχρονα, η διαλειτουργικότητα θα δώσει την δυνατότητα να ελέγχεται ταχύτερα η σύννομη καταβολή των ενισχύσεων και όλων των πληρωμών από τα αναπτυξιακά και επιχειρησιακά προγράμματα.

Εξάλλου, στην τακτική σύνοδο του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας που πραγματοποιήθηκε στις 16 και 17 Δεκεμβρίου 2019 στις Βρυξέλλες, στην οποία συμμετείχε ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τέθηκε και το θέμα της απάτης στα τρόφιμα και επισημάνθηκε η αναγκαιότητα διασυννοριακής συνεργασίας των Αρχών, προκειμένου να αντιμετωπίσουν εγκλήματα που σχετίζονται με τα τρόφιμα και των οποίων η εγκληματική δράση υπερβαίνει τα εθνικά σύνορα. Στο ανωτέρω Συμβούλιο, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στο θέμα της επισήμανσης (labelling) των προϊόντων και στην ανάγκη αναγραφής της προέλευσης στα τρόφιμα, καθώς αυτή συνδέεται με την απαίτηση των καταναλωτών για ακριβέστερη πληροφόρηση, αλλά και με τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά μιας σειράς ευρωπαϊκών προϊόντων, ιδιαίτερα των παραδοσιακών.

Ως προς τους ελέγχους, που αποσκοπούν στην πάταξη των «ελληνοποιήσεων», επισημαίνεται ότι το ΥΠ.Α.Α.Τ., μέσω της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων, που είναι αρμόδια για την εποπτεία και τον συντονισμό όλων των αρμόδιων αρχών (Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής- Δ.Α.Ο.Κ. των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας και Π.Κ.Π.Φ.Π.&Φ.Ε. του ΥΠ.Α.Α.Τ.) που διενεργούν ελέγχους στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών, προβαίνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα τόσο στην έκδοση σχετικών εγκυκλίων για εντατικοποίηση των ελέγχων σε φορτία νωπών οπωροκηπευτικών στα σημεία εξόδου/εισόδου (λιμάνια, συνοριακούς σταθμούς) της χώρας, σε κομβικά σημεία επί των εθνικών οδών (διόδους), στα συσκευαστήρια, στις λαχαναγορές κ.α., όσο και σε έκτακτους αιφνιδιαστικούς ελέγχους, ώστε να εξαλειφθεί το φαινόμενο της εισαγωγής και διακίνησης ποιοτικά υποβαθμισμένων, επικίνδυνων ή αταυτοποιήτων προϊόντων, τα οποία ανταγωνίζονται αθέμιτα τα εγχώρια προϊόντα, παραπλανούν τον καταναλωτή και θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Επιπλέον, οι Υπηρεσίες του ΥΠ.Α.Α.Τ. έχουν ήδη εξοπλιστεί με επιβατικά-υπηρεσιακά αυτοκίνητα και το επόμενο χρονικό διάστημα προγραμματίζεται η προμήθεια του επιπλέον απαραίτητου εξοπλισμού (κινητά τηλέφωνα, tablets, κάμερες κλπ), ώστε να υπάρχουν υπηρεσιακά και επιχειρησιακά έτοιμες μονάδες ελέγχου για όλο σχεδόν το 24ωρο.

Επίσης, το ΥΠ.Α.Α.Τ. έχει αναπτύξει στενή συνεργασία με όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές [Συντονιστικό Κέντρο Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παραεμπορίου (ΣΥ.ΚΕ.Α.Α.Π.), Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), Υπηρεσία Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.), Οικονομική Αστυνομία, Λιμενικό κ.λπ.], για τον εντοπισμό «διαδρομών» και τεχνικών παράνομης διακίνησης προϊόντων. Σε όλες τις επιχειρήσεις που ελέγχονται, πραγματοποιείται ασφαλιστικός και φορολογικός έλεγχος, κατά τον οποίο λαμβάνονται και φορολογικά στοιχεία για περαιτέρω έλεγχο από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επισημαίνεται ότι, ο

έλεγχος για τυχόν «ελληνοποιήσεις» σημαίνει τη διενέργεια ελέγχων ικνηλασιμότητας τιμολογίων κ.α..

Ειδικότερα, για την εισαγωγή στη χώρα προϊόντων νωπών οπωροκηπευτικών αξίζει να σημειωθεί ότι είναι υποχρεωτική η υποβολή αναγγελίας στο πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (Μ.Ε.Ν.Ο.). Το Μ.Ε.Ν.Ο. είναι ταυτόχρονα σύστημα υποβολής ψηφιακών αναγγελιών διακίνησης (εισαγωγών, εξαγωγών, ενδοενωσιακό εμπόριο) φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών, σύστημα διεξαγωγής ανάλυσης επικινδυνότητας επί των αναγγελιών των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών και σύστημα λήψης απόφασης διενέργειας ελέγχου ή απαλλαγής ελέγχου επί των αναγγελιών των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών. Η απόφαση ελέγχου επί του φορτίου προς εισαγωγή γνωστοποιείται ηλεκτρονικά στους εμπόρους. Επισημαίνεται ότι έλεγχος εγγράφων και ταυτότητας πραγματοποιείται στο σύνολο, δηλαδή στο 100% των εισαγόμενων φορτίων, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, ενώ ο φυσικός έλεγχος πραγματοποιείται μόνο στις περιπτώσεις που το πληροφοριακό σύστημα του Μ.Ε.Ν.Ο. το υποδεικνύει.

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4235/2014 (ΦΕΚ Α'32) και των εφαρμοστικών διατάξεών του. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες διαδικτυακά στο Μ.Ε.Ν.Ο. για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

Περαιτέρω, όταν τα εισαγόμενα προϊόντα δεν είναι σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, το ΥΠ.Α.Α.Τ., μέσω της αρμόδιας Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων, προβαίνει σε απαγόρευση εισαγωγής και στη συνέχεια σε καταστροφή ή επαναποστολή (ασφάλεια τροφίμων) ή σε αλλαγή χρήσης ή σε διορθωτικές ενέργειες (αλλαγή σήμανσης).

Η προσπάθεια του ελεγκτικού μηχανισμού του ΥΠ.Α.Α.Τ. για την αποτροπή των παραβάσεων και φαινομένων παραπλάνησης του καταναλωτή σε προϊόντα νωπών φρούτων και λαχανικών (αλλά και άλλων προϊόντων) είναι συνεχής. Στο πλαίσιο αυτό το δεύτερο εξάμηνο του 2019 και από 01/01/2020 μέχρι και σήμερα, ο ελεγκτικός μηχανισμός της Διεύθυνσης Ποιότητας & Ασφάλειας Τροφίμων:

- ✓ Διενήργησε συνολικά 1.434 έκτακτους ελέγχους συμμόρφωσης,
- ✓ Διαπίστωσε 762 μη συμμορφώσεις και επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις ύψους 50.852 €,
- ✓ Διαπιστώθηκαν 147 περιπτώσεις μη συμμορφώσεων ως προς την επισήμανση, την παρουσίαση και διαφήμιση των προϊόντων, με παραπλάνηση των καταναλωτών και επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις ύψους 22.265 €.

Επιπρόσθετα, κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2019 και από 01/01/2020 μέχρι και σήμερα, έχουν υποβληθεί στο πληροφοριακό σύστημα του Μ.Ε.Ν.Ο. συνολικά 321 αναγγελίες για εισαγωγή πατάτας από Αίγυπτο (όλες αφορούν στο έτος 2020) συνολικής ποσότητας 97.066 τόνων περίπου. Από τις εν λόγω 321 αναγγελίες εισαγωγής, το σύστημα υπέδειξε φυσικό έλεγχο για 127 αναγγελίες – εισαγωγές φορτίων (ποσοστό ελέγχου 40%), από τις οποίες η 1 εισαγωγή απορρίφθηκε λόγω μη συμμόρφωσης με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο ο ΕΛ.Γ.Ο.- ΔΗΜΗΤΡΑ ελέγχει τις επιχειρήσεις με έδρα την Ελλάδα, οι οποίες έχουν υποβάλει αίτηση για τη χρήση του

ελληνικού σήματος στα προϊόντα που παράγουν και διακινούν προκειμένου να διαπιστώσει την ελληνική προέλευση της πρώτης ύλης. Ο Οργανισμός εφαρμόζει τις εκάστοτε διατάξεις, όπως κάθε φορά ισχύουν, έχοντας ως βασική προτεραιότητα τη θωράκιση της διαφάνειας και της αξιοπιστίας των ελέγχων και του συστήματος πιστοποίησης, με στόχο την προστασία των συμφερόντων των παραγωγών, την εδραίωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στο προϊόν, την αποφυγή φαινομένων παραπλάνησής τους, την αποφυγή του φαινομένου των «ελληνοποιήσεων», καθώς και άλλων παράνομων πρακτικών.

Εστιάζοντας στα Προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.), σημειώνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ είναι η αρμόδια αρχή για τον έλεγχο και την πιστοποίηση των 110 Προϊόντων Π.Ο.Π. και Π.Γ.Ε..

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του αυτής διενεργεί ελέγχους και χορηγεί πιστοποίηση σε επιχειρήσεις παραγωγής, συσκευασίας και εμπορίας, μεταξύ άλλων και των προϊόντων:

- Πατάτα κάτω Νευροκοπίου Π.Γ.Ε. και
- Πατάτα Νάξου Π.Γ.Ε..

Σήμερα, στο Μητρώο Εγκεκριμένων Επιχειρήσεων και Δικαιούχων Χρήσης ενδείξεων Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε. του ΕΛ.Γ.Ο.- ΔΗΜΗΤΡΑ είναι ενταγμένες 27 επιχειρήσεις για την παραγωγή, συσκευασία και εμπορία του προϊόντος «Πατάτα κάτω Νευροκοπίου Π.Γ.Ε.» και 7 επιχειρήσεις για παραγωγή, συσκευασία και εμπορία των προϊόντων «Πατάτα Νάξου Π.Γ.Ε.».

Επισημαίνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ διενεργεί επιτόπιους και διοικητικούς ελέγχους με σκοπό τη διαπίστωση της ορθής τήρησης των προδιαγραφών παραγωγής των παραπάνω προϊόντων και μεταξύ των άλλων ελέγχει:

- Την προέλευση της πρώτης ύλης (*εντός ζώνης*), την παραγωγή (*πλήρης αντιστοιχία στρεμμάτων και παραγόμενου προϊόντος*), τη διαδικασία επεξεργασίας, συσκευασίας, αποθήκευσης, καθώς και τον τρόπο επισήμανσης του διακινούμενου προϊόντος, προκειμένου να διαπιστωθεί η συμμόρφωση τις επιχειρήσης με τις απαιτήσεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, ενώ πραγματοποιείται και διασταύρωση των εμπορικών εγγράφων (*δελτία αποστολής/τιμολόγια*) με τα αρχεία εισροών-εκροών που υποχρεούται να τηρεί κάθε επιχείρηση που είναι ενταγμένη στο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης, ώστε να διασφαλιστεί η σχέση μεταξύ κάθε παρτίδας εισροών-πρώτων υλών με κάθε παρτίδα εκροών-τελικών προϊόντων.
- Την παραγωγή, την ξεχωριστή αποθήκευση ανά είδος, καθώς και τις συνολικές εισροές – εκροές που έχει κάθε μονάδα από τα επίσημα φορολογικά παραστατικά μέσω των ελέγχων που πραγματοποιεί στις μονάδες παραγωγής Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε.. Κάθε μονάδα υποχρεούται μέσω της υπογεγραμμένης σύμβασης πιστοποίησης να τηρεί και να αποστέλλει αρχεία εισροών/εκροών στον ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ για κάθε περίοδο παραγωγής, υποδείγματα των οποίων αποστέλλονται στις επιχειρήσεις αμέσως μετά την ένταξή τους στο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης.
- Τη συσκευασία – εμπορία των προϊόντων μέσω αυστηρών ελέγχων στις αντίστοιχες μονάδες προς αποφυγή φαινομένων νοθείας ή/και «ελληνοποιήσεων» (έλεγχος των επίσημων φορολογικών παραστατικών, ποιοτικών χαρακτηριστικών, χημικών αναλύσεων), ενώ ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην ικνηλασιμότητα και την ορθή χρήση της επισήμανσής τους. Κάθε μονάδα συσκευασίας/εμπορίας

Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε. προϊόντων υποχρεούνται να τηρεί και να αποστέλλει στον ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ αρχεία εισροών/εκροών κάθε έτος, υποδείγματα των οποίων αποστέλλονται στις επιχειρήσεις αμέσως μετά την ένταξή τους στο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ.

Πλέον των ανωτέρω, πραγματοποιούνται δειγματοληψίες τελικού προϊόντος, διενεργούνται εργαστηριακές αναλύσεις και γίνονται έλεγχοι σε σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης, ώστε να προστατεύεται το πιστοποιημένο προϊόν από απομιμήσεις και αθέμιτο ανταγωνισμό.

Οι παραβάσεις που τυχόν διαπιστώνονται κατά τη διενέργεια των ελέγχων παραπέμπονται στην αρμόδια Επιτροπή του ΥΠ.Α.Α.Τ. για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων και προστίμων, όπως αφαίρεση των ενδείξεων, απόσυρση των προϊόντων, επιβολή προστίμου αναλόγως της βαρύτητας της παρατυπίας ή παράβασης.

Επιπλέον, ο ΕΛ.Γ.Ο. -ΔΗΜΗΤΡΑ διενεργεί ελέγχους στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης των προϊόντων Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε., διασφαλίζοντας την ορθή επισήμανση των προϊόντων αυτών και προστατεύοντας την καπήλευση των ονομασιών προέλευσης από προϊόντα που δεν πληρούν τις προδιαγραφές. Από δε τους 27 επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν, το Β' εξάμηνο του 2019, στις ενταγμένες στο μητρώο του ΕΛ.Γ.Ο. -ΔΗΜΗΤΡΑ επιχειρήσεις παραγωγής, συσκευασίας και εμπορίας των προϊόντων «Πατάτα κάτω Νευροκοπίου Π.Γ.Ε.» και «Πατάτα Νάξου Π.Γ.Ε.», δεν διαπιστώθηκαν παραβάσεις, οι οποίες να σχετίζονται με ελληνοποίηση των ανωτέρω προϊόντων.

Επίσης, ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, διενεργεί ελέγχους στον τομέα του λιανικού εμπορίου, τόσο στο πλαίσιο προγραμματισμένων, τακτικών ελέγχων, όσο και στο πλαίσιο διερεύνησης αναφορών από καταναλωτές, αλλά και σημάτων μέσω του συστήματος Διοικητικής Συνδρομής & Συνεργασίας (AAC/AA) και του Δικτύου για την Καταπολέμηση της Απάτης στα Τρόφιμα (AAC/FF). Κατά τη διεξαγωγή των ανωτέρω ελέγχων εξετάζεται το σύνολο των παραμέτρων συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία που αφορούν μεταξύ άλλων, την ασφάλεια, καθώς και την τήρηση της ιχνηλασιμότητας των διατιθέμενων προϊόντων.

Συγκεκριμένα, το Β' εξάμηνο του 2019 υλοποιήθηκαν 745 επιθεωρήσεις σε επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, όπως υπεραγορές τροφίμων, παντοπωλεία, οπωροπωλεία και λαϊκές αγορές που διαθέτουν οπωροκηπευτικά. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται οποιαδήποτε απόκλιση από τις απαιτήσεις της κείμενης εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας των τροφίμων, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από τον νόμο κυρώσεις. Για λόγους διαφάνειας και πληροφόρησης όλων των ενδιαφερομένων, οι πληροφορίες σχετικά με τους ελέγχους και τα αποτελέσματα αυτών βρίσκονται αναρτημένες στην επίσημη ιστοσελίδα του Ε.Φ.Ε.Τ..

Αναφορικά με την ανίχνευση απαγορευμένων φυτοφαρμάκων σε εισαγόμενες πατάτες, σημειώνεται ότι από το ΥΠ.Α.Α.Τ. συντάσσει κάθε έτος πρόγραμμα ελέγχου φυτικών προϊόντων που σχετίζεται με την ανίχνευση υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία των καταναλωτών. Επομένως, κάθε χρόνο, μεταξύ άλλων ελέγχων, γίνονται έλεγχοι τόσο σε εγχώριες όσο και σε εισαγόμενες πατάτες.

Για το έτος 2019 και στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 669/2009, που αφορά στο αυξημένο επίπεδο των επίσημων ελέγχων υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων στις εισαγωγές ορισμένων ζωοτροφών και τροφίμων μη ζωικής προέλευσης, πραγματοποιήθηκαν 456 έλεγχοι πατάτας και απορρίφθηκαν 7 φορτία.

Επίσης, το τελευταίο εξάμηνο (Σεπτέμβριος του 2019-αρχές Μαρτίου του 2020) στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος ελέγχου υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων, έχουν πραγματοποιηθεί 36 έλεγχοι (δηλαδή ελήφθησαν 36 δείγματα) σε φορτία πατάτας προέλευσης Αιγύπτου, συνολικής ποσότητας 17.122,5 τόνων, όπου δεν διαπιστώθηκαν παραβάσεις.

Σημειωτέον ότι οι έλεγχοι στις εισαγόμενες πατάτες γίνονται σχεδόν αποκλειστικά στα σημεία εισόδου στη χώρα. Συγκεκριμένα σχεδόν όλα τα δείγματα (31 δείγματα από τα 36) έχουν ληφθεί στην πύλη εισόδου στη χώρα που είναι το λιμάνι του Κιάτου και αντιστοιχούν σε 14.465 τόνους. Ενώ δύο από τα δείγματα έχουν ληφθεί στην Κεντρική λαχαναγορά του Ρέντη και αντιστοιχούν σε 50 τόνους.

Στα 29 από τα προαναφερθέντα συνολικά 36 δείγματα, που αναλύθηκαν, δεν βρέθηκαν υπολείμματα (χαρακτηρίζονται βάσει της κοινά αποδεκτής επιστημονικής ορολογίας ως μη ανιχνεύσιμα υπολείμματα, Μ.Α.). Στα δε υπόλοιπα 7 δείγματα υπήρχαν ευρήματα τα οποία αφορούσαν εγκεκριμένες ουσίες στην Ε.Ε. και την Ελλάδα, οι οποίες είχαν και έγκριση στην καλλιέργεια της πατάτας και αφορούσαν συγκεντρώσεις πολύ μικρότερες από το Ανώτατο Επιτρεπτό όριο Υπολειμμάτων (MRL) σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005.

Σημειώνεται ότι τα αρμόδια εργαστήρια ελέγχου του ΥΠ.Α.Α.Τ. [Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς) και Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών, Φυτοϋγειονομικού & Ποιοτικού Ελέγχου Θεσσαλονίκης] καλύπτουν όλη τη χώρα και εφαρμόζουν μεθόδους προσδιορισμού υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων (φυτοφαρμάκων), τα οποία:

- έχουν έγκριση στη Ελλάδα και την Ε.Ε.,
- έχουν έγκριση στην Ελλάδα και την Ε.Ε. αλλά όχι στην καλλιέργεια της πατάτας,
- δεν έχουν έγκριση (ουσίες μη εγκεκριμένες - απαγορευμένες) στην Ελλάδα και την Ε.Ε. ακόμη και από την αρχή της δεκαετίας του 1970.

Με αυτόν τον τρόπο ελέγχονται πλήρως οι πατάτες, όπως και τα υπόλοιπα τρόφιμα, κατοχυρώνοντας την ασφάλεια του Έλληνα καταναλωτή.

Τα εισαγόμενα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων και των δειγμάτων πατάτας, εξετάζονται κατά προτεραιότητα από τα επίσημα εργαστήρια ελέγχου, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

Ο συνδυασμός όλων των παραπάνω, δηλαδή:

- το μεγάλο εύρος των φυτοφαρμάκων που αναλύονται για κάθε δείγμα πατάτας,
- η ταχύτατη κατά προτεραιότητα έκδοση αποτελεσμάτων,
- τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τα διαπιστευμένα και πολλαπλώς ελεγχόμενα, από τις αρμόδιες Ευρωπαϊκές Υπηρεσίες και τον φορέα διαπίστευσης, Εργαστήρια του ΥΠ.Α.Α.Τ., από τα οποία αποτελέσματα δεν έχει διαπιστωθεί ο προσδιορισμός απαγορευμένων φυτοφαρμάκων ή ο προσδιορισμός εγκεκριμένων φυτοφαρμάκων σε υπέρβαση των θεσμοθετημένων Ανώτατων Επιτρεπτών ορίων Υπολειμμάτων (MRL) και

- ο έλεγχος στο σημείο εισόδου στη χώρα, δηλαδή στα λιμάνια, ώστε να υπάρχει πλήρης ικνηλασιμότητα των φορτίων, τεκμηριώνουν ότι έχουν ληφθεί όλα τα κατάλληλα μέτρα που αφορούν στην ασφάλεια του Έλληνα καταναλωτή.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι ολοκληρώθηκε με σημαντική συμμετοχή η δημόσια διαβούλευση για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ορθολογική Χρήση των Γεωργικών Φαρμάκων, η οποία είχε παραταθεί έως τις 3 Απριλίου έπειτα από απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με αφορμή τα μέτρα προστασίας που επεβλήθησαν εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού. Αξίζει να σημειωθεί ότι, κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης κατατέθηκε, από πλήθος ενδιαφερομένων ένας σημαντικός αριθμός προτάσεων και σχολίων, γεγονός που καταδεικνύει το μεγάλο ενδιαφέρον των εμπλεκόμενων στον τομέα. Οι προτάσεις και τα σχόλια που κατατέθηκαν πρόκειται να συμβάλουν ουσιαστικά στη διαμόρφωση ενός τελικού επικαιροποιημένου κειμένου, με σκοπό τη βελτίωση της αρχικής πρότασης, το οποίο θα υπογραφεί.

Υπογραμμίζεται ότι το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ορθολογική Χρήση των Γεωργικών Φαρμάκων στοχεύει στη χάραξη εθνικής στρατηγικής σε ό,τι αφορά στη μείωση των κινδύνων στην υγεία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος, στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης και της εισαγωγής της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, καθώς και εναλλακτικών προσεγγίσεων ή τεχνικών, προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση της παραγωγής γεωργικών προϊόντων από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν είναι το Υπουργείο Οικονομικών, προς το οποίο διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η εν λόγω Ερώτηση με το παρόν έγγραφο.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
-Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Μ. Κατρίνη